

Fotograf Gallery

Memory and Desire, stirring

**Özlem Altın
Tereza Zelenková**

19. 4.–20. 5. 2023

Vrstvy barvy, podobně jako krajkové závěsy, brání výhledu na to, co by se chtělo prodrat na povrch. To „něco“, které zůstává částečně skryto, je jedním z motivů prací obou umělkyň spojených aktuální výstavou v galerii Fotograf. Ve své tvorbě se Altın i Zelenková často obracejí k určitému druhu vyprávění, ať už je to formou autorské knihy nebo výběrem a řazením vystavených fotografií či obrazů. Jejich příběhy ulpívají na sítnici diváka jako ztracené vzpomínky. Nejsou to pevné narativy či příběhové konstrukce, pracují spíše s dojemem a pocitem, s možností či nabídkou „něčeho“ vzdáleného v blízkém. Splétáním a zrdcadlením obrazů vytváří touhu uvidět to, co se teprve rodí nebo právě zaniká. Jako odlitek formy získává tvar, který dlouho existoval pouze jako možnost, nebo jako nově zasazený strom vyrůstá z jámy, která formuje a deformuje jeho kořeny, nechávají se jejich práce ovlivňovat dotykem rukou a pohledem, jenž nabývá na haptičnosti. Metamorfóza, podobně jako možnost vdechnout život neživému, je linkou, která se proplétá aktuální výstavou.

„Ze všech měsíců je duben nejkrutější, vyhání šeříky z mrtvé půdy, mísí vzpomínku s touhou, probouzí malátné kořeny jarním deštěm.“, píše v úvodu slavné básně, která vyšla v překladech jako *Pustá země* nebo *Pustina*, T. S. Eliot. V přípravné fázi výstavy jsme se s umělkyněmi hodně bavily o cyklických rituálech, o opakování, které svým způsobem deformuje čas, protože v drobných obměnách přináší stále to samé, ale také o změnách tvarů, o přijetí tvaru něčeho nebo někoho jiného. Mluvily jsme často právě o metamorfóze, neboť v pracích obou umělekyní je mnohdy přítomno tělesné, ať již jako pozůstatek doteku rukou nebo přímo aktivně se dotýkající ruce či pátrající oči. Tělesné se v jejich tvorbě nenuceně proplétá s nelidským, ať již jde o dlouhé vlasy a těžké závěsy ve starších pracech Terezy Zelenkové, nebo o lidské údy (a jiné tělesné fragmenty) a větve stromů, liány či květiny v práci Özlem Altın.

Altın reaguje na společné podněty výběrem tří fotografií, jejichž „příběhy“ se odehrávají v přírodě, a nově vytvořeným diptychem, na kterém kombinuje fotografie s malbou. Zelenková vystavuje detailní záběry povrchů pečících formiček v nadživotní velikosti společně se stovkami jejich drobných sádrových odlitků. V tiscích na aluminium vynikají detaily kovových povrchů generacemi používaných formiček. Hapticky přitažlivé povrchy s množstvím drobných kazů a škrábanců jsou vzpomínkou na všechny ruce, které se jich opakovaně dotýkaly. Formálně nám mohou tisky připomínat straší práce Terezy Zelenkové, která se často v různých obměnách obrací k fotografování plastiky, avšak nyní je záměrně popřeno měřítko objektů a z drobných skořápek se stávají až svého druhu totemy. Sádrové odlitky těchto „skořápek“ pak připomínají votivní objekty, které věřící zanechávají s prosbou o uzdravení na svatých místech. Podobně však evokují i zcela profánní, repetitivní a manuálně náročný proces výroby cukrovinky, jejíž čas existence je až neúměrně krátký. Repetice či zdvojení, rytmické opakování či zrcadlení jsou také výrazné vizuální motivy práce Özlem Altın. Divákův pohyb střídající odstup a velmi blízké přiblížení končí nutně neuspokojivě, neboť ani z velké dálky, ani při detailním prohlížení, není možné vidět vše. Něco tušeného zůstává záměrně skryto, to „něco“, co čeká, aby se teprve stalo.

Tereza Zelenková je umělkyně žijící v Praze. Pracuje s černobílou fotografií, instalací a textem a kombinuje fakta a fikci, aby odhalila složité a někdy nečekané vztahy mezi objekty, místy a jejich mytologií. Její tvorba je do značné míry ovlivněna viktoriánskou gotikou, romantismem a surrealismem se současnými prvky. Mezi opakující se témata její tvorby patří vztah mezi zemí a identitou, nadpřirozené a domácí a vztah fotografie k okultismu. V roce 2012 získala magisterský titul v oboru fotografie na Royal College of Art v Londýně. Mezi její poslední výstavy patří *Known and Strange* ve Victoria & Albert Museum v Londýně (2021–2023), *Maladies of The Infinite* v Kulturním centru Bělehrad (2022), *The Double Room* v Campbell House Museum v Torontu (2021), *Dead Language* v Ateliéru Josefa Sudka v Praze (2020), *The Essential Solitude* v The Ravestijn Gallery v Amsterdamu (2018). Její fotografie jsou ve sbírkách Victoria & Albert Museum, Foam Photography Museum, Musée de l'Élysée, Saatchi Gallery a Fotomuseum Winterthur. Byly jí publikovány dvě knihy, *Supreme Vice* (Mörel books, 2011) a *The Essential Solitude* (VOID, 2021) a několik autorských publikací vydala vlastním nákladem.

Özlem Altın je umělkyně žijící v Berlíně. Ve své práci zkoumá v malbách, kolážích, fotografiích a uměleckých knihách tělo ve stavu klidu a neživé v akci. K tvorbě využívá Altın svou sbírkou fotografií, kterou shromáždila v průběhu let, a kombinuje nalezené snímky s vlastními fotografiemi. Altın získala magisterský titul v oboru výtvarného umění v roce 2006 na Piet Zwart Institute v nizozemském Rotterdamu. V letech 2020–2021 působila Altın jako hostující profesorka fotografie na HGB v Lipsku a v současné době je hostující umělkyní na pražské UMPRUM. Özlem Altın byla v loňském roce součástí 59. benátského bienále *The Milk of dreams*, jehož kurátorkou byla Cecilia Alemani. Mezi její poslední výstavy patří *Touch. Politiken der Berührung*, EMOP Berlin (2023); *Tongues of Time* ve Villa Romana ve Florencii (2021); *Companion Pieces*, MoMA, NY (2020); nebo účast na 16. Istanbulském (2019) a 10. Berlínském (2018) bienále.

seznam děl:

Tereza Zelenková:

Deities of The Second Shift (Božstva druhé směny), 2023
tisk na aluminium
(1)

Ex-voto, 2022-2023
sádrové odlitky
(2)

The Altar of Domestic Bliss (Oltář domácí blaženosti), 2023
tisk na aluminium
(3)

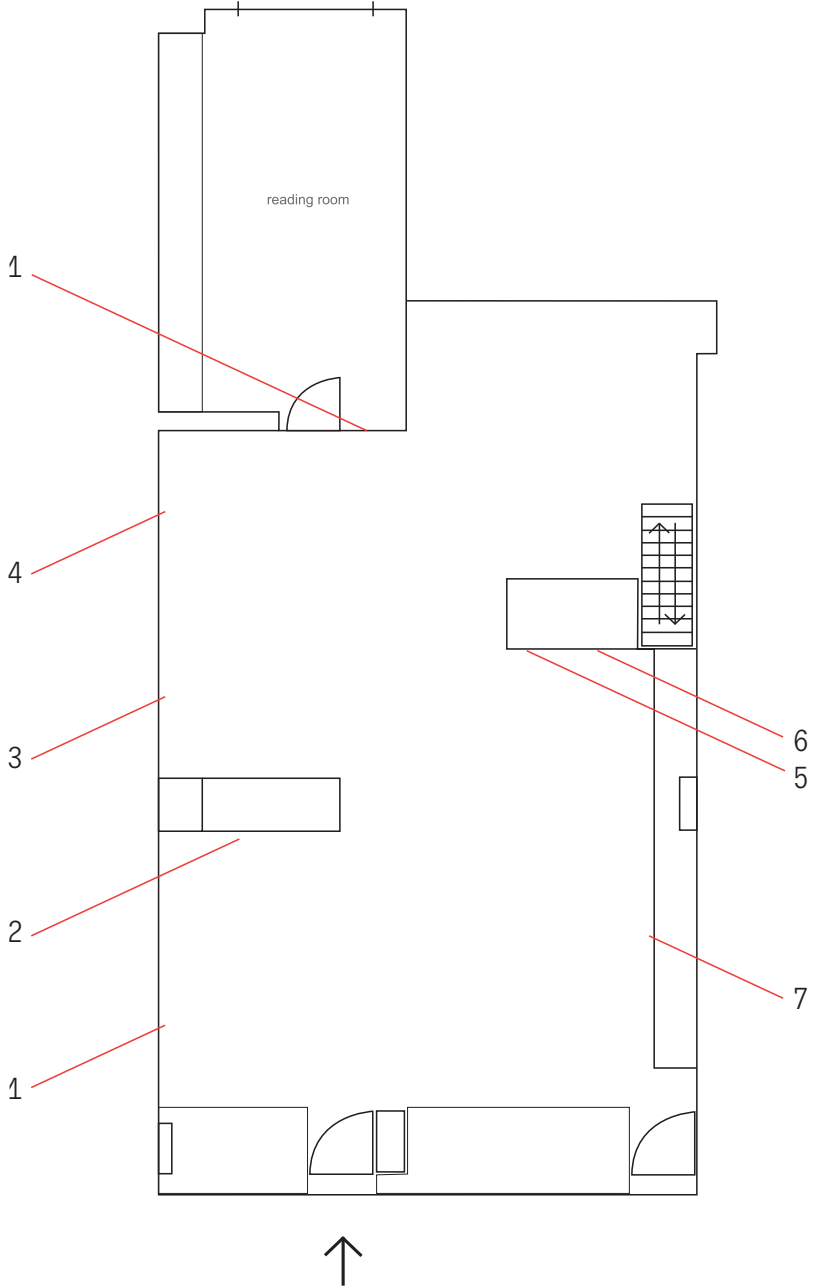
Omfalos, 2023
nalezená fotografie, pigmentový tisk
(4)

Özlem Altın:

Untitled (Auricula), 2023
fotografický tisk
(5)

Untitled (stirring a hole), 2023
fotografický tisk
(6)

Naked eye (landscape), 2023
fotografický tisk na plátně s tuší a olejovými barvami
diptych
(7)

Kurátorka výstavy: Tereza Rudolf
Produkce: Pavel Matěj
Technická produkce: Jakub Prašivka, Jakub Tulinger
Marketing, komunikace: Jan Hladoník
Sociální sítě: Tereza Vacková
Ředitelka spolku Fotograf: Markéta Kinterová
Ředitelka galerie: Viktorie Vítů
Fundraising & executive manager: Marie Rozmáňková
Překlady: Lenka Marie Čapková

Suterén galerie Fotograf zůstane během výstavy nepřístupný, aby se na samém konci (19.5–20.5.) otevřel, po dobu trvání výstavy připravovanou, skupinovou prací studentů Ateliéru s hostující umělkyní na UMPRUM, kterou je v letním semestru právě Ōzlem Altın.

DOPROVODNÉ PROGRAMY:

15.5., 18:00 komentovaná prohlídka s kurátorkou a umělkyněmi

19.5., 18:00 finisáž / zahájení studentské výstavy „The shape is what you hold“

Fotograf Gallery
www.fotografgallery.cz

Follow us
[@fotograf_zone](https://www.instagram.com/fotograf_zone)

Jungmannova 7
110 00 Praha 1

Fotograf Gallery is supported by the Czech Ministry of Culture and during the year 2023 by a grant from the City of Prague amounting to 700 000 Kč.

We would like to thank the Goethe-Institut for their support of this exhibition project.

**MINISTERSTVO
KULTURY**

GOETHE-INSTITUT